

GAZETA ILWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont. 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Azya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na utworzenie korpusu ochotników wpłynęły w *obwodzie kolomyjskim* następujące dalsze ofiary pieniężne, a mianowicie:

4) W powiecie *obertyńskim* ofiarowali PP.: Mikołaj Hnicki 2zł. 10c., August Andzulowski 2zł., gr. k. proboszcz Wojewodka 2zł. 10c., r. k. proboszcz Podbielski 2zł., chrześcijańska gmina Obertyn 14zł. 20c., żydowska gmina Obertyn 400zł., gmina Zabokruki 2zł. 10c., gr. k. proboszcz Wołoszyn 1zł. 5c., Kajetan Łukasiewicz 20zł., rz. k. proboszcz Horvath 4zł. 20c., gr. k. prob. Terlecki, Mikołaj 3zł., chrześcijańska gmina Chocimierz 9zł. 45c., żydowska gmina Chocimierz 20zł., rz. k. proboszcz Piskorski 5zł. 25c., gr. k. proboszcz Łukasiewicz 4zł. 20c., gmina Żuków 10zł., Erazm Romanowski 5zł. 25c., Emeryk Romanowski 5zł., gr. k. proboszcz Biliński 2zł., gmina Żukocin 2zł. 10c., gmina Michałków 1zł. 5c., Mikołaj Asłan 10zł. 50c., gr. k. proboszcz Bilinkiewicz 3zł. 15c., gmina Chlebeczyn, leśny 3zł., Łazarz Zadurów 10zł., gr. k. proboszcz Andruczowicz 2zł. 10c., Karol Radliński 20zł., gr. k. proboszcz Jaworski 5zł. 25c., gmina Kamionka wielk. 10zł., Krzysztof Bogdanowicz 10zł., gr. k. proboszcz Charkiewicz 2zł., gmina Dżurków 5zł., Ignacy Łukasiewicz 5zł. 25c., gmina Hanczarów 5zł., Niwiński 3zł. 15c., gmina Bałahorówka 2zł., Teodor Teodorowicz 10zł., gr. k. proboszcz Ryniewicz 5zł. 20c., gmina Czortowiec 40zł., gmina Hawrylak 6zł. 30c., Jan Zadurów 3zł. 15c., Marya i Julia Janochy 5zł. 25c., gmina Dobrowódka 1zł., gr. k. proboszcz Łukawiecki 2zł. 10c., gmina Harasymów 22zł., gr. k. proboszcz Sowiakowski 4zł. 20c., rz. k. proboszcz Szczepkowski 1zł., gmina Niezwiska 20zł., Woronów 2zł. 10c., Waleryan Liebel 2zł. 10c., Seweryn Ostaszewski 10zł. 50c., gr. k. proboszcz Kobrzyński 2zł. 10c., gminy: Rakowiec 5zł., Semeniówka 3zł., Uniz 4zł. 20c., Jan Abgarowicz 20zł., gmina Łuka 10zł., Grzegorz Teodorowicz 10zł. 50c., gr. k. proboszcz Romanowski 4zł. 20c., Charliński 2zł., gminy: Żywaczów 20zł. 90c., Isaków 10zł., Siekirczyn 4zł., Franciszek Sowiński 5zł. 25c., Konstanty Romanowski 2zł. 10c., gr. k. proboszcz Daniłowicz 1zł. 25c., gmina Piotrow 20zł., Antoni Buszyński 5zł., gr. k. proboszcz Marynowicz 2zł. 10c., gmina Podwerbec 10zł. 50c., Izak Sperber 10zł. 50c., Schmul Mosberg 10zł. 50c., Hersch Aberbach 10zł. 50c., Adlerstein 3zł., gmina Jakubówka 5zł., Antoni Golejowski 20zł., Władysław Przybysławski 5zł. 25c., Feibisch Schwarz 3zł., Chaim Schoss 1zł. Razem 960zł. 20c. wal. austr.

Sprawy krajowe.

(Przedaz dóbr rządowych. — Sady zdobywey morskich.)

Wiedeń, 28. września. *Litografowana korespondencya* pisze: Na mocy umowy administracyi państwa z uprzywilejowanym narodowym bankiem austryackim z 18. października 1855, będą sprzedane w drodze publicznej licytacyi położone w krakowskim okręgu administracyjnym dobra Wiśniowa, Prądnik i Czernichów, a to najprzód w kilku sekeyach, a potem w ogóle, i odnośna licytacya będzie się odbywać w poniedziałek 17. października 1859, a w potrzebnym razie w następujących dalszych dniach, od 10tej godziny przed południem do 2giej godziny po południu w gmachu urzędu kameralnego w Krakowie. Bliższą wiadomość względem rozległości pojedynczych przedmiotów przedazy, ich cenie licytacyjnej i warunków przedazy, można zasięgnąć w narodowym banku w Wiedniu i w pomieszkaniu kameralnego urzędu w Krakowie, do którego mogą się udać, co mają chęć kupienia, względem zlustrowania poszczególnych przedmiotów.

— Ogłoszona w różnych dziennikach wiadomość, że francuskie sady zdobywey morskich otrzymały polecenie zająć się znowu sadową perfraktacyą austryackich okrętów, zabrzanych podczas ostatniej wojny, wywołała w austryackim stanie handlowym, zwłaszcza w Tryeście wielkie obawy. Mamy sobie za przyjemny obowiązek, na mocy bezpośrednich wiadomości zasięgniętych w przynależnej instancyi i otrzymanych w tej mierze autentycznych objaśnień zapewnić, że rzeczona pogłoska jest całkiem bezzasadna.

Francuskie sady zdobywey morskich nie rozpoczęły na nowo swych czynności, zastanowionych zawarciem preliminaryów pokoju. Zajmowały się tylko decyzją względem zwrócenia neutralnych ładunków okrętów austryackich i względem wypuszczenia jednego jako austryacki okręt zabranego statku, który jako neutralną własność reklamowano. Cesarsko-francuski rząd będzie się ściśle trzymać danych ze swej strony zapewnień. Wydanie austryackich okrętów z ładunkiem nieskondemnowanych przed podpisaniem preliminaryów w Villafranca nie nastąpi jednak natychmiast, lecz rozumie się samo przez się aż po podpisaniu pokoju i pod warunkami, jakie będą wyrażone w traktacie pokoju.

Ameryka.

(Ustalenie rządów w San Domingo i w Wenezueli.)

Nowy Jork, 4. września. Na wyspie St. Domingo wracają stosunki do dawniejszego porządku i znowu rozpoczął się regularny obrót handlowy z zjednoczonymi Stanami. Urzędowe wiadomości z Caraccas potwierdzają wiadomość zmiany rządu w Wenezueli. Prezydent Castro rezygnował a Don Pedro Gual objął prezydenturę aż do przybycia wiceprezydenta Tovar. Nowy rząd uznał posłów zjednoczonych Stanów, Anglii, Brazylii, Hiszpanii, Francyi i Holandyi w notach wydanych między 2. a 7go sierpnia b. r.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące. — Sprostowanie fałszywej pogłoski.)

Madryt, 18. września. Z niecierpliwością oczekują otwarczenia posiedzeń Kortezów, które zapewne zajmą się nową wyprawą na Maurów, konkordatem z rzymską kuryą, ustawą o druku i budżetem na rok 1860. Pod Ceutą trwają, jak donosi *Köln. Ztg.* nieprzerwanie małe potyczki, jednak tylko dnia 11. postąpili Maurowie znowu na linię obronną, co spowodowało całą załogę stanąć pod bronią. Według depeszy nadesłanej dziś z Algesiras odplynęła ztamtąd do Ceuty brygada, złożona z 4 batalionów piechoty, jednego szwadronu szaserów i jednej bateryi, w liczbie 6000 ludzi a 3 brygady składające korpus obserwacyjny, stoją jeszcze w Algesiras.

— Z Tangeru donoszą, że tamtejsi konsulowie mocarstw obcych wydali wezwanie do mieszkańców miasta z tem upewnieniem, że pogłoska, jakoby Europejczycy zamierzali bombardować Tanger, jest całkiem bezzasadna.

Anglia.

(Przygotowania do wyprawy na Chiny. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 25. września. Uzbrojenia do wyprawy na Chiny idą zwolna, lecz na wielkie przytem rozmiary. Dnia 23. odplynął nowy okręt transportowy o śrubie „Bałakława“ z Woolwich do Southamptonu z ładunkiem amunicyi i broni, który w Southamptonie przeniesiono na inny statek i ma być do Chin odesłany. Wkrótce odejść ma druga przesyłka składająca się z 2,000.000 patronów, bomb i innych kul, tudzież ze 107 pak z bronią.

— Pierwszy okręt chińskiej eskadry ekspedycyjnej, śrubowy parostatek „Pioncer“ o 6 działach, opuścił już Anglię. Wkrótce odplyną kanonierskie łodzie parowe. Liniowe okręta zaś „James Watt“, „César“ i „Agamemnon“ mają zawieźć do Alexandryi wojska ekspedycyjne, które ztamtąd wyruszą na Egipt do Chin.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — System urlopowania. — Projekt nowego kanału.)

Paryż, 25. września. W miesiącu październiku udaje się księżna Klotylda do Turynu.

— Utrzymują, że wiceadmiral Rigault de Genouilly dowiedziawszy się o ciężkiej klęsce, jaką Angliacy i Francuzi ponieśli na rzece Pejho, poczynił przygotowania, ażeby jak najspieszniej opuścić zatokę Turo, i według możliwości zdobyć warownie Taku jeszcze przed nadejściem zjednoczonych sił zbrojnych z Europy.

— Parowa fregata „Renomme“ odplynie w pierwszych dniach miesiąca października z Brestu do Kochinchiny dla zastąpienia statku „Nemesis.“ W Lorientie ukończono budowę liniowego okrętu drugiego rzędu „La Couronne“, cały okręt pokryty jest żelaznymi płytami zabezpieczającymi od kul działowych.

— System urlopowania, według którego starszym żołnierzom udzielano półrocznego urlopu zawsze na dniu 1. października i 31.

marca każdego roku, a który można było odnawiać dnia 1. stycznia i dnia 1. lipca, został teraz zniesiony, gdyż przekonano się, że żołnierze, którzy dłuższy czas byli za urlopem, a znaleźli jakieś stałe zatrudnienie, utracają zwyczaj wojskowe i niechętnie wracają pod chorągwie. Wprawdzie także i teraz rozpuszczają będą na urlop półroczny, jednak po upływie tego czasu musi żołnierz wstępować napowrót w szeregi.

— *Siecle* wznawia dawne plany i przemawia za budowaniem kanału z Paryża do morza; sądzi, że taki kanał służyć by mógł i dla morskich okrętów, a tem samem poskromiłby przewagę, jaką ma jeszcze Anglia nad Francją, to jest, że tym sposobem nie zabrakłoby Francji nigdy na ludności zdolnej do marynarki.

— *Pays* pisze: Jeden z angielskich dzienników całkiem fałszywie opisał zajście między angielskim a francuskim konzulem w Kaney na wyspie Kandyi. Angielski konzul wracając do swojego mieszkania kazał kawasom swoim przyaresztować pewnego muzulmana, którego mu przedstawiono jako podejrzanego człowieka. Przyaresztowany lubo oświadczył, że jest Francuzem, i protestował, wzięty był do więzienia, ale pozwolono mu pisać do konzula francuskiego. Konzul nakazał niezwłocznie śledztwo, z którego okazało się, że przyaresztowany jest mieszkaniec z Algieru, i że doniesienie było fałszywe; natychmiast uwolnił go angielski konzul, i do zastępcy Francji odpisał bardzo uprzejmie. Tak się ma cała sprawa, o którą chodziło, a którą angielski dziennik wystawił zupełnie inaczej. Stosunki obudwu konzuli były przy tym wypadku jak najlepsze i najprzyjaźniejsze.

Włochy.

(Rządy Farynego. — Stan armii rewolucyjnej. — Stan zdrowia Papieża. — Z. powie-
dziany konsystorz.)

Jak w Parmie tak Niemniej i w Modenie zadecydował dyktator Faryni zaprowadzenie sardyńskiego kodexu karnego z tą uzasadniającą uwagą, że kraje te stanowią już część składową monarchii sardyńskiej.

— *Opinione* upewnia, że zbrojna rewolucyjna siła we Włoszech środkowych wynosi 30.000 żołnierza karnego, i że pod wodzą generała Fantia może w niedługim czasie dojść do liczby 45.000 żołnierzy. Dziennik ten wyznaje jednak przy tej sposobności, że rządowi rewolucyjnym brakuje środków pieniężnych do utrzymania tych wojsk, i że trudno im także o kredyt w tej mierze. W końcu utrzymuje *Opinione*, że to wszystko niepowinno by władzom teraźniejszych powstrzymywać od wydania pieniędzy papierowych ważnych w całych Włoszech środkowych, lub od innych środków podobnych.

Rzym, 20. września. Do *Köln. Ztg.* piszą: Ojciec święty wyzdrowiał już o tyle, że od dnia wczorajszego odbywa znów zwykle przejazdkę popołudniową. Dziś zwiedzał brzegi Tybru przed Porta Angelica, a nawet przechadzał się pieszo; na jego twarzy jednak widoczne są jeszcze ślady wewnętrznego cierpienia. Tajny konsystorz odroczony dla słabości Ojca świętego zapowiedziany został na dzień 26go b. m. Na tym konsystorzu ma być mianowany arcybiskupem jałmużnik i kuzyn Cesarza Francuzów Mons. Lucyan Bonaparte, który raz na zawsze otrzymał pozwolenie mieszkać w Rzymie zamiast w Paryżu. Słychać, że otrzyma arcybiskupstwo Rawenny opróżnione zgonem kardynała Falconieri; tem samem może się wkrótce spodziewać godności kardynała. Przyszły arcybiskup Rawenny jeżeli pragnie zjednać sobie powszechną miłość w swojej diecezji, musi być równie bogaty jak dobroczynny, a Mons. Bonaparte posiada obadwa przymioty. W Paryżu życzą sobie także kreowania biskupa Marsylii Mons. E. de Mazenod. Mówią jednak, że mianowanie jego nie nastąpi jeszcze na tym konsystorzu.

Niemce.

(Konferencye ministrów. — Depesza p. Rechberg. — Wiadomości bieżące.)

Berlin, 23. września. Królewski poseł przy rosyjskim dworze Bismark-Schönhausen, który przed 8 dniami udał się do Jego królewiczowskiej Mości księcia reagenta w Baden-Baden, wrócił tu dnia dzisiejszego, i temi dniami odjeżdża z powrotem do Petersburga.

Neue Preus. Ztg. zawiera następującą depeszę z 4. września b. r., wydaną do hrabi Traun w Dreźnie, którą jak nadmieniamy, właśnie z Saxonii otrzymała:

„Z programów różnych partyi, które w najnowszym czasie naradzały się nad tematem przekształcenia niemieckiego związku na federacyjne państwo parlamentarne pod przewodnictwem Prus, zwrócił naszą uwagę jeden z jego powodów, że w nim z szczególniejszą dobitnością wyrażono żądanie wyłączenia Austrii z mającej się nowo ukonstytuować Niemcy. W tej deklaracji ogłoszonej w Gota była objawiona w samej rzeczy myśl znanej partyi, która wydaje się za narodową, z niezwykłą otwartością w ten sposób, że niemieckie cesarstwo, pod względem swego stosunku do Niemcy na przyszłość, postawiono zupełnie na równej stopie z Danią i Holandją.

Lecz z ubolewaniem dowiedzieliśmy się później z dzienników publicznych, że Jego Mość książę Saxon-Koburg-Gota nie tylko przyjmował u siebie deputację, która mu doręczyła ten program z adresem, lecz odprawił ją nawet z bezwarunkowym, bez wszelkiego zastrzeżenia wyrażonym przyzwoleniem i zachęceniem.

Rząd cesarski uważa każde szczere przekonanie; ale słowa, które w Gota wyszły z ust książęcych, nie należą do zakresu wolnego indywidualnego poglądu, lecz tyczą się głównej treści bardzo

dokładnych i bardzo ważnych praw i zobowiązań. Jego Mość książę Ernest sam nie zaprzeczy tego, że zamiar, dla którego osiągnięcia usiłują z żywiołów partyi demokratycznej i tak zwanej gotajskiej utworzyć nową domniemaną partyę narodową, zawiera w sobie zupełną negację traktatu istniejącego między Jego c. k. apostolską Mością i innymi książętami federacyi niemieckiej, a zatem i księciem Saxon-Koburg, przeto każde pochwalanie i popieranie usiłowań tej partyi równa się złeznieniu traktatu związkowego. Rząd cesarski ma przeto prawo, a jeszcze więcej obowiązek patriotyczny protestować zawczasu i wyraźnie, jak się to niniejszem dzieje, przeciw objawionemu zdaniu księcia Jego Mości. Rząd cesarski obchodzi pomysłność całej niemieckiej ojczyzny, i nie może zapominać, że zgubne obłądki tej samej partyi, która się chlubi zachętą udzieloną jej od tak wysokiej instancyi, naraziły Niemce w niedawnej przeszłości już raz na największe rozruchy i na niebezpieczeństwo domowej wojny, z której wyratowały Niemce nie jednostronne i krótkowidzące doktryny konstytucyjne, lecz szlachetny, niemiecki sposób myślenia naszego Cesarza i Pana, tudzież umiarkowanie i miłość pokoju dwu wielkich mocarstw niemieckich.

Stosownie z intencją Cesarza Jego Mości polecam Panu, kopię tego pisma zakomunikować ministrowi księcia, albo w jakiej innej stosownej formie postarać się o to, ażeby powyższe uwagi a osobiście zastrzeżenie prawa, które w nich jest zawarte, doszło do wiadomości księcia Jego Mości. — Przyjm i t. d. *Rechberg.*“

Wien, 22. września. *Preuss. Staats. Anz.* pisze: „Obrazy ministrów spraw zewnętrznych z Bawarii, Saksonii i Wirtembergii skończyły się, i co do związkowej reformy stanęła zupełna zgoda. Słychać, że roztrząsano także i sprawę względem konstytucyi w elektoracie heskim.“

Księstwa Naddunajskie.

(Nieporozumienia administracyjne.)

Od dłuższego już czasu zachodziły nieporozumienia między zwierzchnością municypalną w Bukareszcie i różnemi ministeryami, jakie od czasu nowego wyboru gospodarza często się mieniały. Nieporozumienia te wynikały może właśnie tylko z nieustalonych stosunków w najwyższej administracyi, i mimo różnych usiłowań względem pogodzenia zdań i dążności spornych niepowiodło się zgody osiągnąć, tak, że prezydenci municypalni Joan Bratianu i Dymitr książę Ghika podali się do dymisji razem z wszystkimi innymi członkami zwierzchności komunalnej. Krok ten jest tem bardziej niepomysłny dla widoków miasta stołecznego właśnie teraz, kiedy rzecz idzie o pochwylenie silnych środków, jako to o nagromadzenie żywności potrzebnej, o wyłożenie miasta kamieniem itp. Książę Kuza wprawdzie nieprzyjął dymisji stanowczo, lecz mimo to nie ma wielkiej nadziei, by się strony przeciwne miały pogodzić.

A z y a.

(Memorandum rządu chińskiego.)

Rząd chiński przesłał, jak słychać, memorandum do wszystkich mocarstw, które mają zastępców swych w państwie chińskim, i oświadczył na nowo w tem piśmie wyraźnie, że nie ma bynajmniej zamiaru zaprzeczać pobytu w Pekinie posłowi francuskiemu i angielskiemu.

Afryka.

(Stan zdrowia Beja tunetańskiego. — Wyprawa na Maroko.)

Tunez, 18go września. Statek „Prony“ zawinął tu dnia wczorajszego z francuskim lekarzem, o którego upraszał Bey. Stan zdrowia Beja jest bardzo niebezpieczny.

— Hiszpania zbroi się w tej chwili na wyprawę do Maroka. Teraźniejsze położenie tego państwa mogłoby spowodować znaczne trudności, i wywołać nieprzewidziane zakłócenia. *Pays* pisze w tej mierze między innymi:

Portugalczycy zdobyli roku 1415 miasto Ceutę i kilka innych punktów położonych na wybrzeżu północnem należących do królestwa Fez, gdzie wówczas panowała dynastia Merynitów. Nowi posiadacze Ceuty walczyli dziesięć lat szczęśliwie z Maurami, posuwali się coraz dalej, i dostali się w końcu pod mury Fezu, stolicy królestwa. Lecz ze dwór lizboński przygotowywał wyprawę w inną stronę i uważał to być rzeczą korzystniejszą, przeto roku 1425 zawarł z Abdalla-Solejmanem traktat, którym zastrzegł sobie nie tylko portu zdobyte u północnych wybrzeży afrykańskich, lecz nadto także i ziemstwo obszerne leżące w niewielkiej odległości od miasta Fezu.

Tak stały rzeczy wówczas, kiedy Hiszpanie zjawili się na tej nowej widowni działalności europejskiej. Zaprowadziła ich tam wojna, którą wiodli z Portugalią, zdobyli na niej Ceutę, portu i należące do nich ziemstwa, zastrzegli sobie nabytek ten traktatem z roku 1460 i powiększali ciągle posiadłość nabytą zaborami nowemi do schyłku 15 stulecia.

Na wybrzeżach afrykańskich utrzymali się tylko Hiszpanie. Portugalczycy utracili podczas ostatniej wyprawy swego Króla Don Sebastiana roku 1578 w krwawej bitwie pod Alcamquivir.

Dwór madrycki wstępując przeto w prawa Portugalii, wyprawił posła z upominkami do Fezu i otrzymał od następcy Abdalli-Solejmana potwierdzenie traktatu dawniejszego. Taki stan rzeczy trwał do roku 1730, o którym to czasie Cesarz marokański zdobył Fez, i przyłączył kraj ten na zawsze do swego państwa. Król

Ferdynand VI. hiszpański zawarł roku 1741 z Marokiem traktat handlowy, którym chciano utrzymać traktaty dawniejsze. Traktat ten zachowano czasami mniej ściśle, lecz mimo to stanowi pod prawo obydwie strony obowiązujące.

Kiedy Cesarz Mulej Solejman roku 1794 po śmierci brata swego tron opanował i ściągnął na siebie przez to licznych nieprzyjaciół, usiłował zjednać dla siebie monarchów europejskich i zawarł z Królem hiszpańskim Karolem IV. nowe traktaty, którymi dawniejsze zawsze potwierdzano. Srogie i niezręczne rządy Muleja znagliły szczyty zachodnie do rokoszu, a wybrzeża północne zaludniły się korsarzami, którzy taksamo jak algierscy byli postrachem dla handlu i chrześcijaństwa. Równocześnie założył roku 1810 Heszam, syn szeryfa Achmed-ebu-Musuy, nowe państwo sydy-heszamskie, mające mieszkańców pracowitych, trudniących się rolnictwem i handlem, a przytem i walecznych. Cały ten kraj uważają teraz za skład towarów i ognisko handlu między Tombuktu i Muroire, i składa się państwo to z jednej części krainy Sus, ciągnie się od wschodu ku południowi, a miasto jego stołeczne zwie się Talent. Te ciągłe rozdrobnienia nadweryżyły bardzo powagę Cesarza, który ciągle rezyduje w mieście Fez lub Mequinez.

Hiszpańskie posiadłości na północnem wybrzeżu afrykańskiem składają się z czterech miejsc warownych: z Ceuty, głównego miejsca całej grupy, z Peon de Velez, z Peon de Alhuzamas, na małej wyspie u ujścia rzeki Rio-Nocor i z Melilli, i obejmują przestrzeń niewiększą nad 404.078 kilometrów kwadratowych.

Roku 1744 ustaliła Hiszpania granice swych posiadłości hiszpańskich; ciągnęły się nad morzem od Ceuty do ujścia Qued Malomya, a w głębi kraju sięgały wielkiem półkolem do pogórza od Tefuanu do Galafa. Linia warowna chroniła posiadłości hiszpańskie, a taki stan rzeczy trwał do lat 50, lecz gdy roku 1795 weszły się zaburzenia w Maroko, natenczas oderwały się szczyty zamieszkałe w stronach zachodnich i północnych, i napadały ustawicznie na posiadłości hiszpańskie.

Po walkach dziesięcioletnich postanowił nareszcie dwór madrycki, który w Europie walczyć miał z wielkimi trudnościami, ograniczyć swe zabory. Pozbył się tymczasowo linii naprzód wysuniętych, i zatrzymał tylko twierdzę z obszarem szerokim do koła niemal na jeden kilometr, a równocześnie polecono miejsca te warowne obrócić na przybytek za karę. Stosunki te trwały już prawie od pół wieku.

Odtąd dopuszczali się Maurowie coraz liczniejszego rabunku i łupiestw, i popełniali od wielu już lat morderstwa na mieszkańcach Ceuty i na szczególnych żołnierzach z załogi. Często zebrawszy się w liczbie znaczniejszej obsadzali warownię i musiano ich przemocą spędzać. Ugody zawartej nigdy niedotrzymywali tak jak się należy, a mianowicie korsarze rifejscy przeniewierzali się w tej mierze najbardziej. W maju i w czerwcu tego roku wydarzyły się tuż pod murami Ceuty morderstwa.

W obec tych wypadków opisanych w sprawozdaniu szczegółowo przez gubernatora Ceuty, brygadyera Buceta, postanowił dwór madrycki uorganizować walną wyprawę, i skarcić nie tylko szczyty korsarskie w Maroko, lecz także i ubezpieczyć jak dawniej wybrzeża afrykańskie.

Zdaje się, że na tem się i skończy, Gabinet madrycki nakazał, by przedewszystkiem poseł hiszpański w Tangerze udał się do Mequinez do Cesarza marokańskiego dla domagania się zadośćuczynienia za krzywdy wyrządzone poddanym hiszpańskim, a według otrzymanej odpowiedzi maja być przedsięwzięte i dalsze kroki.

Zgon Cesarza Abd-er-Rhamana może spowodzić nowe zakłócenia. Sadzą bowiem powszechnie, że następcą jego jest wielce nieżyczliwy dla Europejczyków, zaczem może zająć i ten wypadek, że odmówi wszelkiego zadośćuczynienia, a w takim razie musiałyby Hiszpania wojnę rozpocząć. Urządźszy walną wyprawę mogłaby w niedługim czasie opanować dawniejsze królestwo Fez, i nikthby już nie mógł ją zmusić do opuszczenia tej zdobyczy.

W żadnym jednak razie nie może Hiszpania ograniczyć wyprawę swoją na samem tylko skarceniu plemion. Taka wyprawa nieodniosłaby żadnego skutku, gdyż Arabowie uchodzą przed wojskiem regularnem, a później znowu wracają i jak dawniej rabują. Dzienniki madryckie wspominają już o przygotowaniach do tej wyprawy.

Jakoż rzeczą bardzo prawdopodobną, że port Algezyras leżący naprzeciwko Ceuty przeznaczono na punkt zbierania się wojsk przeznaczonych na wyprawę, lecz sądzimy, że do kroków stanowczych nieprzyjdzie prędzej, aż pokąd nie będą załatwione kwestye uprzednie, i dopokąd nie nadejdzie odpowiedź na ządanie, jakie reprezentant Hiszpanii przedłożył ma nowemu Cesarzowi marokańskiemu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 28. września. Centralna władza morska zarządziła kontumacyę za towary z Syrii i z Egiptu.

Paryż, 27. września. Bej Tunetu umarł 22. b. m.; następcą jego proklamowano 24. b. m. Sidi Sadyka.

Paryż, 28. września. *Monitor* powiada, że kilka dzienników zagranicznych upewniało, jakoby załatwieniu spraw włoskich przeszkadzało życzenie Cesarza, by utworzyć we Włoszech królestwo dla jednego z książąt swego domu; takie pogłoski niezastępują na to, by je zbijać; a żeby odjąć im wszelkie znaczenie, dość przypomnąć słowa i czyny Cesarza tak przed zawarciem traktatu

w Villafranca jak i po jego epoce, pomijając już same stypulacye tego traktatu.

Turyń, 24. września. Komisya ustanowiona do zreformowania sądownictwa zbierze się 28. b. m. na pierwsze posiedzenie. Zasiądzie w niej między innymi także lombardzki radca apelacyjny Sighele.

Medyolan, 24. września. Król wraca dziś do Turynu, a 8. października zjedzie znowu na dłuższy pobyt do Lombardyi.

Genua, 24. września. Książę Poniatowski przyjechał tu w powrocie do Francyi.

Modena, 21. września. Modeńsko-pańeńska pożyczka ma być subskrybowana częścią tu, a częścią u bankierów w Medyolanie, w Liwurnie i w Turynie. Obawiają się jednak ponowienia takiego środka finansowego, gdyż wspomniane rządy rewolucyjne nie umieją zastosować swych wydatków do stałego dochodu.

Bononia, 22. września. Tutejszy arcybiskup wzbronił odprawienia żałobnego nabożeństwa za duszę wychodźcy Manina, ponieważ chciano zrobić z tego demonstracyą polityczną.

Rzym, 26. września. Dziś było konsystoryum, na którym mianował Papież 10 biskupów. Akta zgromadzenia w Bononii unieważnił konsystorz i ogłosił duchowną cenzurę na niektórych członków rządu rewolucyjnego wyrażając oraz nadzieję, że i oni powrócą do stolicy apostolskiej.

Frankfurt, 28. września. Senat odpowiedział odmownie na rekurs towarzystwa narodowego przeciw zakazowi policyi.

Najnowsza poczta zamorska na Tryest.

Bombay, 20. sierpnia. Do 10.000 ludzi wojska europejskiego wzięli dymisyę i wracają do ojczyzny. Preudergast Accountant, jeneralny gubernator prowincyi Madras, stawiony będzie przed sądem za naruszenie pieniędzy publicznych. Zgromadzeniu prawodawczemu przedłożono ustawę stemplową.

Hongkong, 10. sierpnia. Bliższych wiadomości o wypadkach na rzece Pejho niema dotąd. Poseł amerykański zapewne wjechał już do Pekinu. Stan zdrowia admirała Hopes jest zawsze jeszcze niebezpieczny. W północnych Chinach i w Szanghai zabili Chinowie kilku Europejczyków. Dnia 2. sierpnia widziano w Amay przepyszną zorzę północną.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. września.

Hotel rosyjski: PP. Listowski J., z Kątów. — Praweckie Eus, z Brzeżan. Hotel europejski: Gubatta Rud., c. k. prz. pow., z Rawy. — Abgarowicz Teodor, z Krakowa. — Drohojowski Wł., z Radłowice. Hotel Langa: Schellinetz Piotr Jan, i Kazimir Konst., z Rzeszowa. — Makoniecki Ant., z Żółkwi. — Bjaloruski J., c. k. podporucz., z Tarnopola. Hotel angielski: Wiktor Tadeusz, z Świrza. Hotel Kuhna: Papara Włodz., z Mehawy. Pod tygrysem: Komarnicki Alex., c. k. porucz., z Stanisławowa. — Krynicki Hip., c. k. podporucznik, z Gładyszowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. września.

PP. Mayer Jan, c. k. prz. pow., do Sambora. — Kirschke Ferd., c. k. prz. pow., do Jazłowice. — Hr. Krasicki Karol, do Baranowa. — Zawadzki Jan, do Firlejówki. — Hr. Ostroróg Leon, do Jużkowiec. — Mysłowski Antoni, do Koropca. — Wybranowski Roman, do Szolomyi.

Spstrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. i 29. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 6" Reaun.	Stopień ciepła według Reaun.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.20	+ 9.6°	93.9	zachodni	sl. pochurno
2. god. po poł.	327.28	+ 15.0°	83.4	"	"
10. god. wiecz.	327.73	+ 10.0°	86.7	"	jasno
7. god. zrana	327.82	+ 6.2°	92.8	zachodni	sl. jasno
2. god. po poł.	327.67	+ 14.7°	72.8	połud.-wsch.	"
10. god. wiecz.	327.39	+ 10.3°	87.1	południowy	"

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „Nabuccodonosor.“

Cyrk Will. Carré.

Dziś wielkie przedstawienie i wystąpienie kłownów pp. Bocrée Waihilie i Jeunet, pierwszych gimnastyków Francyi z cyrku Napoleona.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 3. października: Sprzedaż koni wojskowych w Czortkowie, Zaleszczykach i Czerniowcach. — Licytacya na dostarczenie fur transportowych w miejscu dla c. k. aryleryi we Lwowie. — Wydzierzawienie stacyi myt w obwodzie sanockim w Sanoku. — Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Brzeżanach. — Wydzierzawienie stacyi myta w Kozioły w Stryju.

Dnia 4. października: Licytacya na wybudowanie pomieszczenia dla proboszcza w Uhnowie w Żółkwi. — Licytacya na dostarczenie kamienia na

gościnnie w Brzeżanach. — Sprzedaż realności nr. 54 w Dorathey w Gurahumora. — Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Złoczowie i Stryju.

Dnia 5. października: Licytacja na przewiezienie tytoniu i tabaki za pomocą ofert w Lwowie. — Licytacja na dostarczenie robót introligatorskich w Tarnopolu. — Sprzedaż koni wojskowych w Drohobyczu. — Licytacja na dostarczenie kamienia na gościnnie za pomocą ofert w Stryju.

Dnia 7. października: Sprzedaż kwoty 345 rubli ciężących na realności nr. 91³/₄ i kwoty 150 złr. m. k. ciężącej na realnościach nr. 671 i 673¹/₄ we Lwowie.

Kurs lwowski.

Dnia 30. września

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski . . . . . wal. austr.	5	63	5	69
Dukat cesarski . . . . . " "	5	68	5	74
Półimperyal zł. moskiewski . . . . . " "	9	68	9	83
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	84	1	88
Talar pruski . . . . . " "	1	80	1	85
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	—	—	—	—
Galic. listy zastawne za 100 zlr. bez kup'nów	82	—	82	50
Galic. listy zastawne za 100 zlr. kup'nów	72	23	73	—
5% Pożyczka narodowa	77	85	78	95

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 30. września.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . . wal. austr.	82	—
" przedał " " 100 po . . . . . " "	82	50
" dawał " " 100 . . . . . " "	—	—
" żądał " " 100 . . . . . " "	—	—
Wartość kuponu od 100 zlr.	1	3 ⁵ / ₈

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. września

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 78.95. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 73.50; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. po 3% za 100 zł. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —.

Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —. z roku 1854 za 100 zł. —. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. — Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —; po 2¹/₄% za 100 zł. —; po 2% za 100 zł. —; po 1³/₄% za 100 zł. —. — Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. — B. Krajuw koronnych. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Banatu Temeskiego, Koroacyi i Slawonii —; Galicji —; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzulą losowania w roku 1869 —. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcyje. Banku narodowego sztuka 890.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 210.—; niższo-austr. towarzystwa eskomowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. (50%) wpłaty —; połud.-póln.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 zlr. m. k. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 zlr. —; Lloyd'a w Tryeście po 500 zlr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wekslowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 102 60. Berlin za 100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. Genua za 100 lirów piemonckich —. Hamburg za 100 marko banko —. Lipsk za 100 talarów —. Liworna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 10 funtów szterl. 120.25. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Marsylia za 100 frank. —. Paryż za 100 fr. —. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastów wołoskich —. Konstantynopol za 100 piastów tureckich —. Wekslowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.67, dukaty ces. pełnej wagi. —, korony —, półkorony —.

KRONIKA.

Ceny mięsa wołowego

dla ludności chrześcijańskiej we Lwowie na czas od 29. do 5. października.

Tutejsi rzeźnicy i rzeźniczki podali na bieżący tydzień następujące ceny rozmaitych gatunków mięsa:

	Polędwica	Rozbratel	Pieczeń	Ozór	Ogon	Krzyżówka	Pieczeń biała	Krajówka	Uszyk	Kark	Szpender	Pół-żebro	Grube żebro	Łopata	Piersi (brusl.)	Części przydatne od tyłki i głowy	U w a g a.
--	-----------	-----------	---------	------	------	-----------	---------------	----------	-------	------	----------	-----------	-------------	--------	-----------------	-----------------------------------	------------

1 funt wiedeński za krajcaty w walucie austriackiej.

Frankowska Joanna	Cela nr. 1	W jatkach miurowanych na krakowskiem	35	18	18	30	14	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Zelichowski Jan	" 2		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Franciszek	" 3		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Sidorowicz Stanisław	" 4		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Ignacy	" 5		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (syn)	" 6		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Lipanowicz Piotr	" 7		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Solska Józefa	" 8		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Hachlewska Apolonja	" 9		25	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Zaworska Agnieszka	" 10		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (ojciec)	" 11		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Łepicki Maciej	" 12		25	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Wojciech	" 13		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Jędrzej	" 14	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Sidorowicz Józef	" 1	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Niewiadomski Walenty	" 2	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Motylewski Klemens	" 3	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Solski Ludwik	" 4	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Jakubiczka Piotr	" 6	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Frankowska Anna	" 7	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Rożniatowicz Kazimierz	" 9	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14		
Zöllner Wawrzyniec	W budzie nr. 1 na Cho- rażczyźnie	W jatkach miurowanych na krakowskiem przy jatkach krakowskich	25	18	18	24	15	18	18	18	16	16	16	16	16	16		
Gołębski Antoni	w budzie nr. 2		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Lunda Katarzyna	" 3		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Gurski Józef	" 4		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Mihoński Franciszek	" 5		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Karol	" 6		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Danielski Franciszek	" 7		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Lipanowicz Jakób	" 8		35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	
Horn Czeitel	przy żydowskiej rzeźni																	
Beilscher Daniel	bydła buda nr. 11 w budzie nr. 16 przy jatkach krakowskich			20	18	16	16	16	16	16	16	14	14	14	14	16	14	
				20	17	16	16	16	16	16	16	13	13	13	13	13	13	

Z urzędu targowego stołecznego miasta Lwów, dnia 29. września 1859.

Dodatek tygodniowy Nr. 39.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

- 1) Wiadomość o zawiązaniu się i działaniu galic. stanowego Towarzystwa kredytowego. (C. d.)
- 2) Obrót handlu krajowego w miesiącu lipcu 1858. Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicą.

3) Założenie i wzrost galicyjskiej kasy oszczędności we Lwowie.

5) Starostwo Skalskie. Dokument z R. 1570. — Lustracja czyli opis pożyczek skarbowi królewskiemu przypadających.